

Fortum Power and Heat Oy

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltaminen yksittäistapauksessa (YVAL 252/2017), Fortum Power and Heat Oy, 2 x 400 kV:n sähkönsiirtolinja, Jyväskylä, Laukaa

Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamistarpeesta yksittäistapauksessa

1 Hanke

Fortum Power and Heat Oy (Fortum) suunnittelee 2 x 400 kV:n sähkönsiirtoyhteyttä Laukaan Vihtavuoren sähköasemalta Jyväskylän Seppälänkankaalle suunnitellulle uudelle energiaintensiiviselle hankkeelle. Alueelle mahdollisesti tulevasta energiaintensiivisestä hankkeesta ei ole vielä olemassa tarkempia suunnitelmia.

2 Vireilletulo

Fortum Power and Heat Oy on pyytänyt 26.5.2025 Keski-Suomen ELY-keskukselta (ELY-keskus) YVA-lain mukaista yksittäistapauspäätöstä siitä, tuleeko hankkeeseen soveltaa YVA-lain mukaista menettelyä. YVA-harkintapyynnön mukana on toimitettu selvitys hankkeesta ja arvio hankkeen ympäristövaikutuksista.

3 Hankkeesta vastaavan toimittamat tiedot hankkeesta

Hankkeen kuvaus

Fortum Power and Heat Oy suunnittelee 2 x 400 kV sähkönsiirtoyhteyttä, joka siirtäisi sähköä Vihtavuoren sähköasemalta Itäisen Seppälänkankaan suunnitteilla olevalle sähköasemalle. Aluetta markkinoidaan potentiaalisille datakeskustoimijoille ja muille energiaintensiivisille hankkeille, minkä vuoksi suunniteltu sähkönsiirto nähdään alueelle tarpeellisenä. Suunniteltu ajankohta rakentamisen alkamiselle on vuonna 2028. Rakentamisen on suunniteltu kestävän noin 24 kuukautta ja koskettaa koko sähkönsiirtolinjan aluetta.

Pohjoisessa Fingridin sähköasema ja reitin alkuosa sijoittuvat Laukaan kunnan alueelle, mutta muuten reitti kulkee Jyväskylän kunnan alueella. Sähkönsiirtoreitti koostuu reitin pohjoisosassa 400 kV voimajohdosta (ilmajohto)

1.12.2025

ja 400 kV maakaapelista. Reitin loppuosan eteläosassa sähkönsiirto toteutuu 2 x 400 kV maakaapelilla kolmen kilometrin matkalla. Voimajohtoreitin pituus tulisi olemaan noin 7 km ja maakaapelireitin pituus yhteensä noin 10 km. Voimajohdon reitti tulee sijoittumaan valtaosin olemassa olevien maastokäytävien varrelle.

400 kV voimajohdon reitiltä lunastetaan käyttöoikeus 62 metriä leveälle johtoalueelle. Vihtavuori-Seppälänkangas 400 kV voimajohto ja maakaapeli asettuvat noin 5 km matkalla Fingrid Oyj:n Rauhalhti–Vihtavuori 110 kV voimajohdon viereen, jonka vierelle on suunnitteilla myös toinen 110 kV voimajohto. Johtoalue on silloin yhteensä noin 102 m, josta 82 metriä on puutonta johtoauekaa. Molemmille puolille sijoittuvat 10 metrin reunavyöhykkeet, jossa puuston kasvua rajoitetaan.

Kaapelialueen tyypillinen leveys on 6 metriä ja syvyys on suunnilleen noin 1,2 metriä. Työnaikainen lisäalue voidaan tarvita joko kaapelialueen toiselle puolelle tai molemmin puolin kaivantoa noin 10–20 m. 400 kV voimajohdon muuntuessa reitin eteläpäässä toiseksi maakaapeliksi, kaapelialueen tilantarve kasvaa. 2 x 400 kV maakaapelin leveys on suunnilleen 6,5–9 metriä, josta kaapelien välinen etäisyys on 0,5–3 metriä. Syvyys pysyy noin 1,2 metrin sisällä.

Huolto ja toiminnan päättymisen

Alueella tullaan tekemään kunnostus- ja huoltotöitä säännöllisesti. Käyttöikänsä päähän tulleen voimajohdon purku suoritetaan rakentamiseen nähden päinvastaisessa järjestyksessä. Puretut materiaalit kierrätetään tai hävitetään niille asetettujen säädösten mukaisesti. Perustusten purkutapaan vaikuttaa alueen myöhempi käyttötarkoitus. Perustukset voidaan poistaa joko kokonaan tai alue voidaan maisemoida. Käytöstä poistetut maakaapelit voidaan joko jättää maahan tai poistaa. Valinta riippuu useista tekijöistä, kuten ympäristövaatimuksista, kustannuksista ja tulevasta maankäytöstä. Syntyvät jätteet kierrätetään ja kierrätyskelvottomat käytetään energiaksi.

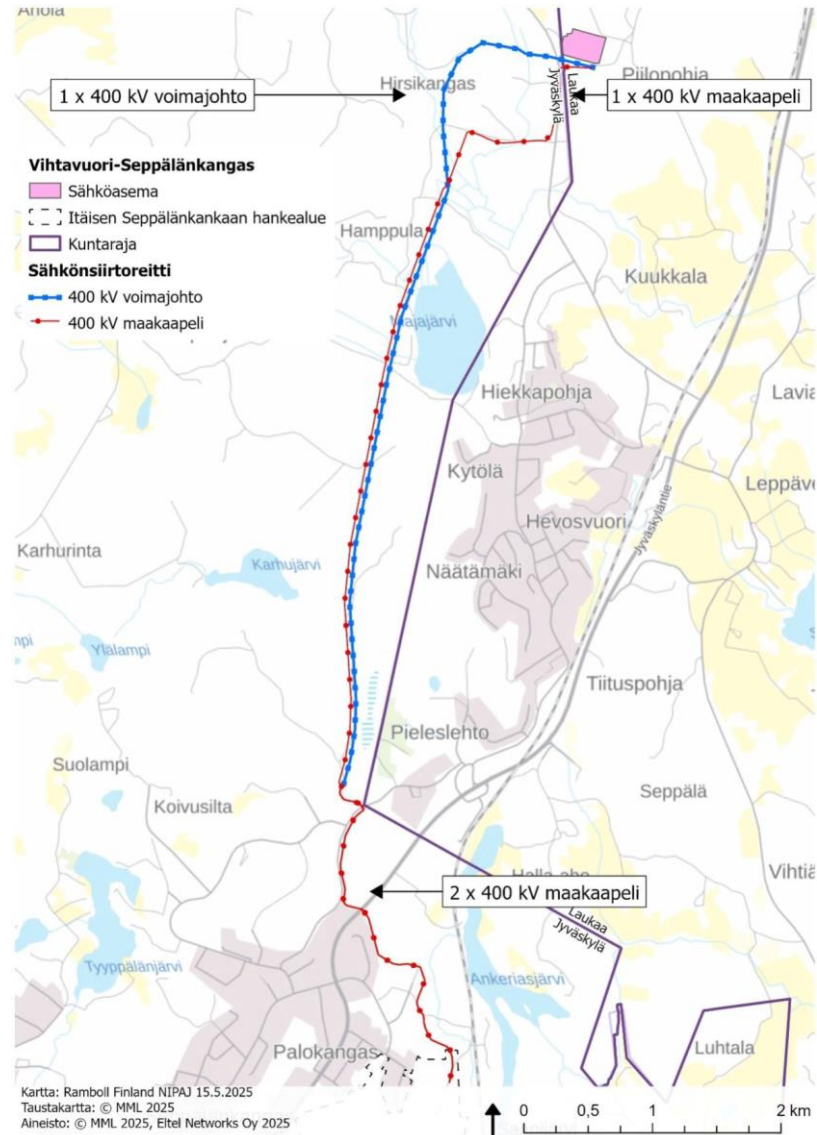
Voimajohtoalueen käyttöoikeuden lunastus voidaan palauttaa rakenteiden purkamisen jälkeen takaisin samoille kiinteistöille, joihin ne ovat alun perin kuuluneet.

Liittyminen muihin hankkeisiin

Fortum kehittää ja markkinoi aluetta potentiaalisille datakeskustoimijoille ja muille energiaintensiivisille toiminnoille. Lisäksi Fingrid Oyj suunnittelee uutta 110 kV:n voimajohtoa, joka sijoittuu olemassa olevan Rauhalhti-Vihtavuori 110 kV voimajohdon ja Fortumin suunnitteleman 400 kV:n Vihtavuori-Seppälänkangas voimajohdon väliin. Sähkönsiirtohanke sijoittuu Majajärven osayleiskaava ja asemankaavan alueelle. Suunnitteilla oleva 400 kV voimajohto Vihtavuori–Seppälänkangas sivuaa Metsähallituksen omista-

1.12.2025

man kiinteistön kulmaa noin 200 metrin matkalta. Alueelle on suunniteltu luonnonsuojelualuetta.

Suunnittelualue (Jyväskylä 400 kV:n sähkönsiirtoyhteys, raportti 3.10.2025, Ramboll).

Hankkeesta vastaavan arvio hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista ja esitys haittojen lieventämistoimista

Hankkeen vaikutukset arvioidaan maltillisiksi etenkin toiminnan aikana. Hankealueelle ei sijoitu merkittäviä luontokohteita tai luonnonsuojelualueita lukuun ottamatta Metsähallituksen hallinnassa olevaa kiinteistöä, joka on tarkoitus perustaa suojelualueeksi. Suunniteltu siirtolinja kulkee alueen

1.12.2025

kautta lyhyelti. Hanke sivuaa Palokankaan ja Saanivuoren luonnonsuojelu-alueita. Vaikutus olemassa oleville sekä suunnitelluille luonnonsuojelualueille arvioidaan vähäiseksi. Sähkönsiirtoreitin vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, maankäyttöön ja kaavoitukseen sekä kallio- ja maaperään ja maisemaan arvioidaan samoin vähäisiksi. Hanke sijoittuu pitkälti olemassa olevan voimalinjan viereen tai kulkee olemassa olevien teiden yhteydessä.

Hankealueen välittömässä läheisyydessä ei ole merkittäviä linnustokohteita, mutta metsän poistamisella sähkönsiirtolinjan alueelta arvioidaan olevan vähäinen vaikutus pesimälinnustolle elinympäristön muuttumisen vuoksi.

Rakentamisaikaisten toimintojen, kuten kaivuut, paalutukset, massanvaihdot ja mahdollinen kuivatus, arvioidaan aiheuttavan lyhytaikaista haittaa mm. pintavesiin, kuten samentuminen sekä lyhytaikaisia muutoksia pohjavesien virtaussuuntiin. Sähkönsiirtoreitti sijoittuu lähelle Majajärveä ja riskittää kolmen puron kanssa. Maakaapelireitti alittaa mm. luonnontilankaltaisen puron, joka on merkittävä luontoarvoiltaan. Luontoarvot huomioidaan suunnittelussa eikä rakennustöiden tai toiminnan arvioida vaikuttavan puron luontoarvoihin ja virtaamaan. Koska hankkeen suunnitelmat tarkentuvat vielä ja mm. pohjaveden pinnan sijainti suhteessa rakenteisiin on toistaiseksi osin epävarma, vaikutuksen merkittävyys pohjavesiin on arvioitu tässä vaiheessa kohtalaiseksi.

Hankkeen merkittävimmät haitalliset vaikutukset arvioidaan kohdistuvan liito-oravan elinympäristöön ja kulkuyhteyksiin. Sähkönsiirto sijoittuu alueelle, jolla on liito-oravalle soveltuvaa ympäristöä tai elinympäristökuvioita molemmin puolin olemassa olevaa sähkönsiirtolinjaa, ja on mahdollista, että leventämällä johtoaukeaa muodostuu jonkinasteista estevaikutusta liito-oravan kulkuyhteyksille elinympäristökuvioiden välille, ja siten olemassa olevan elinympäristön pinta-ala alenee. Alueella ei ole laatuvarmistettuja havaintoja viitasammakosta.

Majajärven alueella on todettu kirjoverkkoperhosen lisääntymis- ja levähdyspaikka. Nykyisille esiintymille ja potentiaalisille elinympäristöille ei arvioida syntyvän kielteistä vaikutusta hankkeen toteuttamisesta. Kirjoverkkoperhosen esiintymistä ja lisääntymis- ja levähdyspaikkoja hankkeen vaikutusalueella selvitetään suunnittelun myöhemmissä vaiheissa.

Hankkeesta vastaavan esitys haitallisten vaikutusten lieventämiseksi

Hankkeesta vastaava esittää keinoja lieventää hankkeen haitallisia vaikutuksia. Pintavesiin kohdistuvia voidaan lieventää hyvällä suunnittelulla ja huolellisilla työskentelytavoilla, kuten käyttämällä suojarakenteita rakentamisen ja kunnossapidon aikana. Purojen reunustava kasvillisuus jätetään suojavyöhykkeeksi purouoman reunoille ja mahdollisimman koskemattomaksi. Pylvässiijoittelussa huomioidaan purojen sijainnit, ja pyritään pitämään etäisyyttä pylvään ja puron välillä.

1.12.2025

Liito-oraville esitetään hyppytolppia sekä puuston säästämistä mahdollisuuksien mukaan johtoaukealla ja reunavyöhykkeellä. Rakentaminen tulisi ajoittaa pesimäkauden ulkopuolelle.

Linnuston osalta haittaa pyritään vähentämään ajoittamalla työt soidin- ja pesimäaikojen ulkopuolelle.

Hankkeesta vastaavan arvio YVA-lain mukaisen menettelyn soveltamisen tarpeesta

Hankkeesta vastaa arvioi, ettei hankkeella arvioida olevan sellaisia vaikutuksia, joiden vuoksi ympäristövaikutusten arviointimenettelyä tulisi soveltaa. Hankkeen vaikutukset jäävät todennäköisesti paikallisiksi ja rakentamisvaiheeseen painottuviksi. Toimenpiteissä, jotka kohdistuvat herkkiin kohteisiin, käytetään lievennyskeinoja ja erityisen huolellista rakentamista. Hankkeen edetessä tullaan lisäksi toteuttamaan tarvittavat maastokartoitukset ja vaikutuksia täsmennetään lupaprosessin yhteydessä.

4 Asian käsittely

Viranomaisten kuuleminen

Keski-Suomen ELY-keskus on pyytänyt hankkeesta lausunnot seuraavilta tahoilta (3.6.2025):

Laukaan kunta (kaavoitus, ympäristöterveys, ympäristönsuojelu), Jyväskylän kaupunki (kaavoitus, ympäristöterveys, ympäristönsuojelu), Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen museo, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto/ympäristöterveys, Fingrid Oyj, Säteilyturvakeskus, Keski-Suomen hyvinvointialue, Keski-Suomen pelastuslaitos. Lisäksi ennen päätöksen tekoa on hankkeesta pyydetty asiantuntijakommentit Keski-Suomen ELY-keskuksen eri asiantuntijoilta.

Fingrid Oyj ja Säteilyturvakeskus eivät näe tarpeelliseksi antaa lausuntoa. **Keski-Suomen liitto** ei näe tarpeelliseksi lausua asiasta, mutta toteaa tärkeäksi varmistaa, että samalle alueelle sijoittuvien ja/tai toisiinsa liittyvien hankkeiden vaikutusten kokonaisuus tulee tarpeellisella tavalla arvioitua ja haitat minimoitua. Seuraavassa on esitetty tiivistelmät annetuista lausunnoista.

Alva Sähköverkko Oy ehdottaa, että YVA:ssa tarkasteltaisiin yhtenä vaihtoehtona toteutustapaa, jossa siirtoyhteyden kapasiteetti olisi laajemmin alueen toimijoiden käytössä. Näin saavutettaisiin samoilla ympäristövaikutuksilla laajempi yhteiskunnallinen, taloudellinen sekä ympäristöllinen hyöty.

Alva-yhtiöt Oy suunnittelee vesijohtolinjan rakentamista Ampumaradantien varteen siinä vaiheessa, kun Seppälänkankaalle toteutetaan sähkö- ja elektroniikkaromun kierrätyslaitos (SER-laitos). Vesijohtolinja on alustavasti suunniteltu samalle puolelle tietä kuin maakaapelilinja, ja reitit tulee

1.12.2025

yhteensovittaa. Suunnittelussa on huomioitava myös Kiskotielle rakennettava uusi jätevedenpumppaamo. Nykyinen pumppaamo puretaan ja uusi rakennetaan vuosien 2026–2027 aikana.

Jyväskylän kaupunki/kaupunkirakennelautakunta tuo esille useita huomioita, jotka edellyttävät tarkempaa selvittelyä hankkeen suunnittelun yhteydessä. Hankealueella on myös huomioitavia maanomistuksia ja rasitteita sekä ulkoilureittejä ja virkistysalueita, joita kaikkia ei ole huomioitu laaditussa selvityksessä.

YVA- tarveharkintaselvityksestä ei käy ilmi, miten paljon pylväitä linjalle pystytetään ja millaiset tiet niiden luokse joudutaan rakentamaan. Teiden vaikutukset tulisi arvioida osana hanketta. Hankealueelle sijoittuu myös kaukolämpöverkko ja suunnitelma kaukolämpöverkosta, jonka suunnittelussa sähkönsiirtolinjan sijainti voidaan ottaa huomioon, mutta tulee huomioida myös po. hankkeen suunnittelussa.

Tehdyn YVA-tarveharkintaselvityksen perusteella kaivannot saattavat ulottua paikoin pohjaveden pinnan alapuolelle. Suunnittelualueella oleva Lintumäen pohjavesialue on vedenhankinnan kannalta tärkeä (luokka 1E). Hankkeen jatkosuunnittelussa on tärkeää tarkentaa maaston korkeusmalli sekä pohjavedenpinnan vuodenaikainen vaihtelu erityisesti niillä työnaikaisilla osa-alueilla, joilla kaivannot voivat ulottua pohjaveden tasolle tai sen läheisyyteen.

Selvityksessä ei ole mainittu vaihtoehtoista reittiä, joka kulkisi pohjavesialueen ulkopuolella. Mikäli kaapeli ja voimajohto sijoitetaan pohjavesialueelle, tulee suunnittelussa ja toteutuksessa huomioida pohjavesien suojele.

Hankkeen välittömässä läheisyydessä sijaitsee useita vesistöjä, ja voimajohtoreitti risteää kahden puron kanssa sekä alittaa yhden vesilain mukaisen luonnontilaisen kaltaisen uoman. Rakentamisen ja toiminnan aikana on huolehdittava siitä, ettei kiintoainetta pääse vesistöihin.

Hankesuunnitelma on joiltakin osin ristiriidassa voimassa olevien kaavojen suojelumerkintöjen kanssa, erityisesti Majajärven osayleiskaava-alueella, jossa kaava suojaa sekä luonnontilaisen kaltaista purouomaa että sen varsimetsää. Hankekuvauksen perusteella ei voida varmistua, että hanke toteutuu kaavamääräyksiä rikkomatta. Lisäksi suunnittelualueella on SL-merkinnällä osoitettu luonnonsuojelualue (Karhujärvi), jonka osalta tulee varmistaa, ettei hanke vaaranna alueen suojeluarvoja.

Hankkeen toteutuksessa on huomioitava myös liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat sekä niiden kulkuyhteydet, erityisesti alueella, jossa johtoaukea levenisi yli 80–100 metrin levyiseksi. Tällöin on riskinä, että liito-oravien itä-länsi-suuntainen liikkumismahdollisuus heikkenee merkittävästi viiden kilometrin pituudelta. Tältä osin tarvitaan kattavaa liito-oravatietoa laajalta alueelta.

1.12.2025

Majajärven kaava-alueella on havaittu kirjoverkkoperhosen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, joita ei ole selvitetty alueilta, mihin ei kohdistunut maankäyttömuutoksia. Lisäksi maakaapelilinja sijoittuu lähelle piilosammalen suojelualueetta, jonka pohjavesivaikutteisuus tulee säilyttää. Kaapelilinjan vaikutukset pohjaveden tasoon on arvioitava huolellisesti, ja linjausta tulisi tarkastella myös vaihtoehtoiselta sijainnilta.

Luontoarvojen osalta ei voida vielä arvioida, olisiko jokin toinen linjausratkaisu haitattomampi. Hankkeen vaikutuksia luontotyyppeihin tulee arvioida tarkemman luontotiedon pohjalta jatkosuunnittelussa.

Hankkeen yhteisvaikutukset sekä nykyisten että suunniteltujen voimajohtojen kanssa tulee arvioida, samoin kuin mahdolliset vaikutukset muiden alueella toteutettavien hankkeiden kanssa. Alva-Yhtiöt Oy on tuonut esiin suunnitelmansa yhdysvesijohdon rakentamisesta Ampumaradantien varteen, mikä on syytä huomioida hankkeen suunnittelussa.

Yhteenvetona lausunnossa todetaan, että lausuntopyynnön liitteenä oleva tarveharkintaselvitys on osin puutteellinen. Voimajohtohankkeen jatkosuunnittelu edellyttää vähintään erillisen ympäristöselvityksen laatimista, johon sisältyvät maastoinventoinnit. Selvitystyössä tulee pyrkiä minimoimaan hankkeen haitalliset ympäristövaikutukset ja tarkastella tarvittaessa vaihtoehtoisia toteutusratkaisuja. Suunnittelun yhteydessä on myös varmistettava riittävä vuoropuhelu hankealueen asukkaiden, yritysten ja maanomistajien kanssa, vaikka hanke ei edellyttäisi lain mukaista YVA-menettelyä.

Jyväskylän seudun ympäristöterveys toteaa lausunnossaan, että YVA-menettely voi olla tarpeen, sillä toiminnalla voi olla vaikutuksia pohjaveteen ja lähialueen mahdollisiin talousvesikaivoihin. Mikäli lähikiinteistöillä on talousvesikaivoja, tulee laaduntarkkailulla varmistaa, ettei niiden veden laatu heikkene rakennusvaiheen toimintojen aikana.

Keski-Suomen museo toteaa lausunnossaan, että hankeselostuksessa arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet on esitetty pääosin riittävällä tarkkuudella. Vaikutusten arviointia tulee kuitenkin täydentää arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Vaikutukset lähimpiin arkeologisiin kohteisiin tulee arvioida sanallisesti ja kohteet yksilöiden. Aineistoon tulee lisätä Halsvuoren alueen muinaisjäännökset. Halsvuori on mainittu valtakunnallisesti arvokkaana kallioalueena, mutta alueella sijaitsee myös kaksi merkittävää arkeologisen kulttuuriperinnön kohdetta: Halsvuoren hopeakaivos (rekisterinumero 1000022079) ja kivikautinen kalliomaalauskohta Halsvuori (rekisterinumero 180010005). Nämä kohteet tulee sisällyttää vaikutusten arviointiin.

Suunnittelualueen pohjoispäässä voimajohto kulkee eri kohdassa kuin aiempi maastokäytävä, mutta alue on inventoitu arkeologisesti vuonna 2023 toisen hankkeen yhteydessä, eikä uutta inventointia siten tarvita. Eteläpäässä, Ankeriasjärven läheisyydessä, kaapeli kulkee nykyisen polun

1.12.2025

mukaisesti. Keski-Suomen museo on todennut, ettei alueella ole tarvetta arkeologiselle inventoinnille. Alue on merkitty vuoden 1751 kartalle, jossa näkyy Angeriasjärvi ja sen ympäristö kosteikkona ja palaneena metsänä. Vanha polku ei kulje kaapelireitillä, vaan alueella, joka on jo jäänyt uuden rakentamisen alle.

Kaapelireitin läheisyydessä (alle 300 metrin päässä) on lisäksi yksi arkeologisen kulttuuriperinnön kohde, joka ei näy julkisessa muinaisjäännösrekisterissä. Löytöpaikka jää työskentelyalueen ulkopuolelle.

Keski-Suomen museo katsoo, ettei hankkeessa ole tarvetta arkeologiselle inventoinnille, mikäli suunnitellut reitit pysyvät sellaisina kuin aineistossa on esitetty. Vaikutusten arviointia tulee täydentää arkeologisen kulttuuriperinnön osalta edellä mainituin tavoin. Täydennykset eivät kuitenkaan edellytä ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA).

Keski-Suomen museo katsoo, että suunniteltu sähkönsiirtoyhteys ei olennaisella tavalla vaaranna esitetyn reitin mukaisesti toteutuessaan valtakunnallisia tai maakunnallisia rakennetun kulttuuriympäristö kohteita tai alueita, eikä olennaisella tavalla heikennä niiden olemassa olevia arvoja. Sähkönsiirtoreitin rakentamisen myötä ei ole osoitettu rakennuksia tai kulttuurihistoriallisesti merkittäviä rakenteita poistettavaksi. Tämän selvityksen perusteella Keski-Suomen museo katsoo, ettei rakennetun kulttuuriympäristön osalta ole tarve YVA-menettelylle.

Laukaan kunnan terveydensuojeluviranomaisen näkökulmasta hankkeen merkittävimmät riskit kohdistuvat pohjaveteen. Toiminnalla voi olla vaikutuksia pohjaveteen ja lähialueen mahdollisiin talousvesikaivoihin ja siksi YVA-menettely voi olla tarpeen.

Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että esitetyn YVA-tarveharkintaselvityksen mukaan hankkeen kokonaisvaikutukset eivät ole merkittäviä, ja rakentamistoimet sijoittuvat Laukaan kunnan alueelle vain lyhyeltä osuudelta. Hanke sijoittuu osittain pohjavesialueelle, ja pohjaveden virtaussuunta Lintumäen alueelta kulkee Laukaan puolelle kohti Leppäveden vedenottamoa ja siten vaikutukset voivat kohdistua myös Laukaan kunnan puolelle. Vaikutukset ovat rakentamisen aikaisia, ja niiden ehkäisemiseksi on esitetty maaston korkeusmallin ja pohjavedenpinnan vuodenaikaisen vaihtelun selvittämistä työnaikaisilla osa-alueilla. Selvitykset tulee toteuttaa huolellisesti pohjavesiriskien minimoimiseksi.

Pintavesien suojelemiseksi on esitetty toimenpiteitä, jotka tulee ulottaa myös Multajokeen laskevan uoman alueelle. Rakentamisen ajoittaminen liito-oravan pesimäkauden ulkopuolelle vähentää haittoja, vaikka havaintoja ei ole tehty Laukaan puolelta. Koska voimajohto sijoittuu olemassa olevaan maastokäytävään ja maakaapelireitti kulkee nykyisen infrastruktuurin, kuten teiden ja tonttien vierellä, maisemavaikutukset eivät ole merkittäviä.

1.12.2025

Esitettyjen tietojen pohjalta Laukaan ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, ettei YVA-menettelyn soveltaminen ole tarpeen.

Hankkeesta vastaavan vastineet annettuihin lausuntoihin

Keski-Suomen ELY-keskus on kuullut hankkeesta vastaavaa annetuista lausunnoista (17.9.2025). Keski-Suomen liiton toteamukseen yhteisvaikutusten arvioinnista Fortum toteaa, että yhteisvaikutukset on mainittu YVA-tarveharkinta-raportissa kattavasti. Esisuunnitteluvaiheessa tunnistetut luontoarvot ja yhteisvaikutukset otetaan tarkemmin huomioon yleissuunnitteluvaiheessa. Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa tulee jatkumaan.

Seuraavassa on Fortum Power and Heat Oy:n antamat vastineet lausuntoihin tiivistettynä.

Vastine Alva-yhtiöiden lausuntoon

Fortum on tehnyt esisuunnitteluvaiheessa yhteistyötä Fingridin ja Alvan kanssa. Yhteisvaikutukset on käsitelty kattavasti YVA-tarveharkintaraportissa. Vaikutukset huomioidaan yleissuunnitteluvaiheessa ja yhteistyötä tullaan jatkamaan.

Vastine Laukaan kunnan lausuntoihin

Fortum laatii yleissuunnitteluvaiheessa kattavan ympäristöselvityksen, joka sisältää koko johtoreitin alueelle ulottuvan luontoselvityksen. Selvitykset ovat parhaillaan käynnissä. Ympäristöselvityksessä huomioidaan vaikutukset pohja- ja pintavesiin sekä rakentamisen aikaiset vaikutukset, ja pyritään varmistamaan, ettei haitallisia vaikutuksia synny vesistöille tai lähialueen asutukselle.

Rakentamisen aikaisia pintavesivaikutuksia lievennetään huolellisilla työmenetelmillä, kuten suojaavilla rakenteilla ja säilyttämällä purojen reunakavillisuus mahdollisimman koskemattomana. Pohjavesi otetaan huomioon suunnittelussa ja pylväiden sijoittelussa siten, ettei pohjaveden pinta tai laatu heikkene pysyvästi. Tarkka suunnittelu edellyttää maaperätutkimuksia pylväspaikoilla.

Melu- ja pölyhaittoja vähennetään rajoittamalla työskentely päiväsaikaan, sumuttamalla kaivantota pölyn sitomiseksi ja käyttämällä melua vaimentavia sekä pöly- ja pakokaasusuojattuja koneita. Ympäristöselvityksellä vastataan Laukaan kunnan lausunnossa esiin nostettuihin huoliin, ja selvityksestä järjestetään viranomaisneuvotteluja, joissa kunta voi esittää kantansa.

Vastine Jyväskylän kaupungin lausuntoihin

Fortum on tehnyt yhteistyötä Jyväskylän kaupungin kanssa esisuunnitteluvaiheessa. Suunnitelmia tarkennetaan edelleen yleissuunnitteluvaiheessa, jonka yhteydessä laaditaan kattava ympäristöselvitys.

1.12.2025

Ympäristöselvitys kattaa koko johtoreitin ja sisältää laajat luontoselvitykset sekä vaikutusten arvioinnin pohja- ja pintavesiin. Rakentamisen aikaiset vaikutukset otetaan huomioon, ja tavoitteena on estää haitat sekä pinta- että pohjavesille. Lisäksi huomioidaan lähialueen asutus siten, ettei rakentamisen aikaista haittaa synny asutukselle. Pintavesivaikutuksia lievennetään suojaavilla rakenteilla ja säilyttämällä purojen reunakasvillisuus. Pohjavesialueet huomioidaan suunnittelussa. Pohjaveden suojaamiseksi rakentaminen suunnitellaan huolellisesti, eikä pohjaveden pintaa tai laatua heikennetä. Tarvittavat pohjatutkimukset tehdään pylväspaikoilla, ja mahdollisista vaikutuksista järjestetään laaduntarkkailua talousvesikaivoihin.

Melu- ja pölyhaittoja pyritään vähentämään työskentelemällä päiväsaikaan, sumuttamalla kaivantoja pölyn sitomiseksi ja käyttämällä melua ja pölyä rajoittavia työmenetelmiä. Suojellut luontokohteet otetaan huomioon suunnittelussa ja merkitään maastoon rakentamisen ajaksi vahinkojen estämiseksi.

Ympäristöselvityksellä vastataan Jyväskylän kaupungin lausunnossa esiin tuotuihin asioihin. Lisäksi järjestetään viranomaisneuvotteluja, joissa kaupunki voi esittää kantansa. Fortum jatkaa yhteistyötä kaupungin kanssa ja toimittaa reittisuunnitelmat kommentoitavaksi ennen yleissuunnitelman valmistumista.

Vastine Keski-Suomen museon lausuntoon

YVA-tarveharkintaraporttiin on täydennetty museon esittämät muinaisjäännösalueet. Yleissuunnitteluvaiheessa tullaan ottamaan tarkemmin kantaa myös arkeologiseen kulttuuriperintöön.

Täydennyspyyntö ja hankkeesta vastaavan täydennys

Kuulemisen yhteydessä sekä annetuissa viranomaislausunnoissa, että ELY-keskuksen sisäisessä arvioinnissa tuli esille toimitetun selvityksen osalta sellaisia tietopuutteita, jotka edellyttivät täydentämistä ennen päätöksen antamista (KESELY/1474/2025, 17.9.2025).

Fortum Power and Heat Oy on täydentänyt aiemmin laadittua selvitystä (3.10.2025). Lisäksi täydennyspyynnön vastineessaan Fortum Power and Heat Oy toteaa, että voimajohtoreitin suunnitteluun liittyvät luontoselvitykset ovat käynnissä ja niiden tulokset huomioidaan yleissuunnittelussa sekä ympäristöselvityksessä.

Kaavoitustietoja on täydennetty Majajärven asemakaavan ja osayleiskaavan osalta sekä Jyväskylän yleiskaavaluonnoksella. Fortum on tehnyt yhteistyötä Jyväskylän kaupungin kanssa kaavoituksen ja reittisuunnittelun yhteensovittamiseksi.

Luontoselvityksiä on täydennetty viitasammakon, kirjoverkkoperhosen ja liito-oravan osalta. Liito-oraviin kohdistuvien vaikutusten lieventämistoimenpiteet on kuvattu raportissa ja ne huomioidaan yleissuunnitelmassa, esimerkiksi säilyttämällä matalampia puita kulkuyhteysalueilla ja ajoittamalla

1.12.2025

rakentaminen pesimäajan ulkopuolelle. Luonnonsuojelualueiden osalta raporttiin on lisätty myös suunnitteilla olevat alueet. Fortum on käynyt keskusteluja Metsähallituksen ja Jyväskylän kaupungin kanssa, ja Metsähallitus on alustavasti todennut, että voimajohtohanke voidaan toteuttaa nykyisen reitit-suunnitelman mukaisesti, kun vaikutukset huomioidaan perustamispäätöksessä.

Yhteisvaikutukset on käsitelty raportissa kattavasti, ja ne otetaan huomioon yleissuunnittelussa. Fortum toteaa, että YVA-tarveharkinta ei koske Jyväskylään suunnitteilla olevaa datakeskusta, koska sen lopullinen koko ja tehomitoitus eivät ole vielä varmistuneet. Tontti voi tulevaisuudessa mahdollistaa myös muita energiasuurensiivisiä toimintoja, eikä hankkeita voida tässä vaiheessa kytkeä toisiinsa.

Täydennetystä YVA-tarveharkintaselvityksestä kuuleminen

Keski-Suomen ELY-keskus on kuullut täydennyksestä (8.10.2025) samoja viranomaisia kuin alkuperäisessä kuulemisessa. Laukaan kunta ja Säteilyturvakeskus ovat todenneet, ettei ole tarvetta antaa lausuntoa ja Jyväskylän kaupunki toteaa laaditut täydennykset riittäviksi. Keski-Suomen museo huomauttaa, ettei täydennykseen ole tehty riittäviä tarkennuksia museon lausunnossaan edellyttämällä tavalla. Muilta tahoilta ei tullut vastauksia.

Hankkeesta vastaavan kuuleminen ja vastineet annettuihin lausuntoihin

Fortum Power and Heat Oy on varattu mahdollisuus antaa 2. lausuntokierroksella annettuihin lausuntoihin (KESELY/1474/2025, 4.11.2025). Fortum ei katso muilta osin olevan tarvetta antaa vastinetta, mutta toteaa Keski-Suomen museon toiseen lausuntoon, että Fortum on tuonut jo aikaisemmin vastineessaan esiin, että yleissuunnitteluvaiheessa laadittavassa kattavassa ympäristöselvityksessä tullaan laatimaan myös erillinen arkeologinen inventointi, jossa voimajohtokäytävälle tai sen läheisyyteen sijoittuvat muinaisjäännöskohteet tullaan selvittämään. Voimajohtoon suunnittelussa ja rakentamisessa tullaan huomioimaan kaikki muinaismuistolain mukaiset suojelukohteet. Keski-Suomen ELY:n lausunnossa esiin nostamat VARK-kohteet sijaitsevat yli 1,5 kilometrin päässä suunnitellulta voimajohtoreitiltä. Voimajohtohankkeella ei ole vaikutusta museon toisessa lausunnossa esiin nostettuihin muinaisjäännöskohteisiin, eikä niitä ole sen takia otettu mukaan YVA-tarveharkintaraporttiin.

5 Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää, että Fortum Power and Heat Oy:n sähkönsiirtohankkeeseen Vihtavuori-Seppälänkangas ei sovelleta lakia ympäristövaikutusten arvioinnista (YVAL 252/2017).

Päätöksen perustelut

Sovellettavat lainkohdat

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVAL 252/2017) sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetellaan sovellettavan lain liitteessä 1.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 3 § 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 3 § 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on sen lisäksi, mitä 3 § 2 momentissa säädetään, otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2.

YVA-lain (252/2017) liitteen 1 hankeluettelon mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan voimajohtohankkeisiin, jotka ovat vähintään 220 kilovoltin maanpäällisiä voimajohtoja ja joiden pituus on yli 15 kilometriä. Koska nyt kyseessä olevan hankkeen sähkönsiirto ei täytä hankeluettelon mukaisia edellytyksiä ilmajohdon kokonaispituuden jäädessä alle 15 km, tulee harkittavaksi ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltaminen yksittäistapauksessa.

Päätös on tehty hankkeesta vastaavan toimittamien tietojen ja ELY-keskuksen käytössä olevien hankkeen todennäköistä vaikutusaluetta koskevien ja tiedossa olevien aineistojen ja asiantuntemuksen sekä hankkeesta annettujen lausuntojen perusteella.

Hankkeen ominaisuudet

Hanke alittaa pituudeltaan YVA-lain hankeluettelossa mainitun 15 km, mutta ylittää jännitteeltään 220 kV. Sekä voimajohto (ilmajohto) että maakaapeli ovat kumpikin jännitteeltään 400 kV. Noin viiden kilometrin matkalla voimajohto ja maakaapeli kulkevat Fingridin Rauhalahti–Vihtavuori 110 kV voimajohdon vierellä. Samalle alueelle on suunnitteilla myös toinen Fingridin 110

1.12.2025

kV voimajohto. Suunniteltu hanke tulee näkymään fyysisinä rakenteina ja puuttomana ympäristönä, koska etenkin ilmajohdon osalta on tarve avata myös täysin uutta johtokäytävää, joka on leveydeltään useita kymmeniä metrejä ja sitä edellyttää myös maakaapelin sijoittaminen, joskin maltillisemmin. Lisäksi siinäkin tapauksessa, että sähkönsiirtolinjat kulkevat jo olemassa olevan linjan kanssa rinnakkain, edellyttää se johtoalueen leventämistä. Vaikutus tulee olemaan pitkäaikainen, ja sijoittuu lähinnä metsäiseen ympäristöön joitakin avoimempia kohteita lukuun ottamatta. Suunnitellun hankkeen ominaisuuksien perusteella ELY-keskus arvioi, ettei ympäristövaikutusten arvioida olevan niin merkittäviä, että hanke yksinään edellyttäisi edellä mainituilla perusteilla YVA-lain mukaista menettelyä.

Hankkeen sijainti

Hankealueella voimassa olevat yleis- ja asemakaavat samoin kuin vielä lainvoimaa vailla olevat kaavat eivät sinällään estä voimajohdon toteuttamista, mutta edellyttää kaavamerkintöjen ja -määräysten huomioon ottamista.

Maiseman arvoalueisiin on etäisyyttä 2–3 km, joten niihin ei arvion mukaan kohdistu vaikutuksia. Selvityksen mukaan muutos maisemassa näkyy pääasiassa lähimaisemassa. Paikallisia arvokohteita ja -alueita ei ole otettu mukaan tarveharkintaselvitykseen, mitä voidaan pitää puutteena. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hankkeella ei kuitenkaan todennäköisesti ole sellaisia merkittäviä maisemavaikutuksia, että YVA-menettely olisi maisemavaikutusten perusteella tarpeellinen.

Hankkeen toteutuksessa on tunnistettu tiettyjä haasteita luonnonympäristöön ja tiettyjen lajien esiintymiseen liittyvien kysymysten osalta. Sähkönsiirtolinjan toteuttaminen tulee todennäköisesti aiheuttamaan merkittävää haittaa liito-oravan esiintymiselle. Hankealueella ja sen vaikutusalueella on runsaasti lajista havaintoja. ELY-keskus myös toteaa, että nykyinen tietämys liito-oravan esiintymisestä alueella perustuu pitkälti alueelta kertyneeseen tietoon satunnaisista lähteistä ja arviointi perustuu paikkatietotarkasteluun soveltuvista alueista ja kulkuyhteyksistä. Laaditussa selvityksessä ei ole esimerkiksi tunnistettu Karhujärven itäpään valtion suojelukiinteistön potentiaalia liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikaksi, joka on erittäin tyypillinen liito-oravametsä, ja josta on jo tehty liito-oravahavaintoja. Erityisesti kohdassa, missä johtoalue laajenee, muodostuu todennäköisesti estevaikutusta liito-oravan kulkuyhteyksille elinympäristökuvioiden välille. Lisäksi olemassa olevan elinympäristön pinta-ala pienenee. ELY-keskus katsoo, että hanke mahdollisesti aiheuttaa lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentämistä, joka on luonnonsuojelulaissa kielletty ja hankkeen toteuttaminen tulee vaatimaan poikkeuslupia, joita ei voida myöntää, jos vaihtoehtoisia ratkaisuja on olemassa. Tällainen voisi olla esimerkiksi ilmajohdon korvaaminen kokonaan maakaapelilla.

1.12.2025

Hankealueella on tarkoitus toteuttaa viitasammakkoselvitys myöhemmässä vaiheessa. ELY-keskus huomauttaa, että alueella voi olla tiukasti suojellun viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, jotka eivät ole toistaiseksi tiedossa, ja joihin hankkeella voi olla vaikutuksia.

Kirjoverkkoperhonen on selvitetty ainoastaan Majajärven osayleiskaava-alueelta, ei muualta. Selvitystarve on koko alueella ja hankkeen vaikutuksia ei voida tässä vaiheessa arvioida muuhun kuin kaavan luontoselvityksessä esiin nousseeseen lisääntymis- ja levähdyspaikkaan kauempana suunnittelusta sähkölinjasta. ELY-keskus pitää todennäköisenä, että kirjoverkkoperhosen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja voi löytyä myös lisää, jolloin niihin voi hankkeesta aiheutua vaikutuksia.

Karhujärven itäpään suojelukiinteistö kuten myös Suoja-Koivumäki, on ostettu valtiolle suojelualueiksi, jota hallinnoi Metsähallitus. Alueet ovat valtion suojelukiinteistöjä, ja niillä ei tule tehdä mitään luontoa tuhoavaa toimintaa, kuten voimassa olevassa yleiskaavassakin linjataan. Linjan kulkeminen alueella pirstoo kyseisen alueen kokonaisuutta.

Rajamäen tervaleppäkorpi on luonnonsuojelulla suojeltu luontotyyppi (LSL 64 §) ja Palokangas erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikka (77 §) eli toisin kuin selvityksessä todetaan, missä ne on nimetty luonnonsuojelualueiksi. Rajamäen tervaleppäkorven laajennus on valtiolle suojeluun ostettu kiinteistö, jonka status tulee ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa. ELY-keskus huomauttaa, että pelkkä kaavamerkintä ei riitä alueen suojeluun, vaan edellyttää hallinnollisen prosessin suojelualueen perustamiseksi. Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu alueille haittaa, mutta kohteet on syytä ottaa huomioon myös mahdollisen reunavaikutuksen vuoksi.

Hankkeen vaikutusalueelle sijoittuu historiallisesti, kulttuurisesti tai arkeologisesti merkittäviä kohteita. Kohteet tulee ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa, mutta niihin ei arvioida kohdistuvan merkittävää haittaa siten, että hanke heikentäisi kohteiden arvoja.

Sähkönsiirtoreitillä ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia maa- tai kallio-perään.

Hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia pinta- ja pohjavesiin, kunhan ne huomioidaan asianmukaisesti rakentamisvaiheessa ja suunnitellaan hanke sekä pylväiden sijoittelu että muu toimintaan liittyvä infra siten, ettei niistä aiheudu haittaa tai pohjavesien pilaantumisen vaaraa. Laaditussa selvityksessä (Ramboll, 23.05.2025) on todettu, että hankkeen myöhemmässä suunnitteluvaiheessa laaditaan tarkentavia selvityksiä kaivantojen (maakaapelit ja verkoston tolppien paalutukset) pohjavesipinnoista. ELY-keskus pitää tätä edellytyksenä sille, että pohjavesien määrällinen ja laadullinen tila voidaan turvata. Muun infran, kuten teiden rakentamisessa tulee ottaa huomioon myös edellä todetut luontoympäristön osalta haasteelliset

1.12.2025

alueet, mukaan lukien vesiluonnon herkäät kohteet. Suunniteltu reitti mm. ylittää ja alittaa luonnontilan kaltaisen purouoman.

Voimajohtohanke edellyttää toteutuessaan useita toimenpiteitä, joilla voi olla vaikutuksia pintavesiin lyhyt- tai pidempiaikaisesti, suoraan eri vesialueisiin kohdistuen tai epäsuorasti vesien valuma-alueella tapahtuvien maankäytön muutosten kautta. Näitä ovat mm. valuma-alueella tehtävät hakkuut, kaivuutyöt ja kasvillisuuden poisto. Näistä voi aiheutua erilaista kuormitusta vesistöön riippuen siitä miten kaukana vesistä toimenpiteitä tehdään ja miten vesiensuojelusta huolehditaan (kiintoaine, ravinteet, orgaaniset aineet, mahdolliset haitalliset ja vaaralliset aineet). Maankäytön muutokset vesien valuma-alueella voivat muuttaa valuntaa ja valunnan ohjautumista. Mahdolliset vesien ylitykset tai toiminta ranta-alueilla voivat muuttaa vesien morfologiaa tai aiheuttaa esim. purojen tai norojen vaellusesteellisyyttä vesieliöille. Rantavyöhykkeen kasvillisuuden poisto voi vaikuttaa vesiekologiaan, kun mm. varjostusta ja ravintoa tuottava ja toisaalta haitallista kuormitusta pysäyttävä vyöhyke poistuu. Kun haittavaikutuksia lieventävät toimenpiteet otetaan huomioon hankkeen jatkosuunnittelussa ja huolehditaan, että ne ovat riittävät ja kohteeseen sopivat ja toimivat, ELY-keskus arvioi, ettei pintavesiin kohdistuvien haittojen arvioida olevan merkittäviä, että hanke edellyttäisi YVA-lain mukaista menettelyä. Erityisesti on huomioitava hankealueen läheisyydessä olevat luonnontilankaltaiset pienvedet.

Alle 100 metrin etäisyydelle 400 kV voimajohdosta sijoittuu kaksi lomarakennusta ja lähin asuinrakennus 204 metrin etäisyydellä (Ramboll 23.05.2025). Suunniteltu linja kulkee pääsääntöisesti metsäisessä tai muutoin asumattomassa ympäristössä, eikä hankkeen toteuttamisella arvioida olevan merkittävää haittaa asutukselle. Majajärven alue lienee tältä osin haasteellisin, missä Majajärven länsirannalla sijaitsee mm. loma-asutusta. Lähimmillään kiinteistöt ovat muutaman kymmenen metrin päässä olemassa olevasta voimalinjasta. Mikäli suunniteltu voimalinja sijoittuu olemassa olevan linjan länsipuolelle, tulee linja sijoittumaan kauemmas näistä kiinteistöistä eikä siten lisänne haittaa ko. kiinteistöille.

Vaikutusten luonne

Päätöstä tehtäessä tulee ottaa huomioon yhteisvaikutus muiden olemassa olevien ja/tai hyväksytyjen hankkeiden vaikutusten kanssa. Mahdollisia yhteisvaikutuksia nyt suunnitellun sähkönsiirtohankkeen kanssa tunnistetaan Seppälän alueelle mahdollisesti tulevien energiaintensiivisten hankkeiden, Fingrid Oyj:n suunnittelema 110 kV voimajohdon, TGR-WRT-teknologiakeskuksen ja sen testiradan sekä Metsähallituksen suojelutarkoitukseen varatun kiinteistön kanssa. Lisäksi hankkeen toteuttamiseen liittyvä muu rakennettava infra, kuten tiet, tulevat aiheuttamaan muutoksia ympäristössä. Yhteensovittamistarvetta voi syntyä myös mm. Alva Yhtiöt Oy:n suunnitellun yhdysvesijohtolinjan kanssa. ELY-keskus arvioi, että eri hankkeiden toteuttaminen tulee todennäköisesti edellyttämään vähintäänkin

1.12.2025

toimintojen yhteensovittamista ja yhteisvaikutukset paikallisesti voivat nousta merkittäviksi mm. maisemallisesti ja maankäytöllisesti. ELY-keskus arvioi, että tiedossa olevien hankkeiden tämänhetkinen suunnittelutilanne huomioon ottaen, jää yhteisvaikutusten arviointiin epävarmuutta eikä yhteisvaikutuksia kaikilta osin voida sulkea pois.

Huomioon otetut merkittävien ympäristövaikutusten välttämis- ja ehkäisemistoimenpiteet

Arvioitaessa hankkeesta muodostuvia todennäköisiä merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, on otettu huomioon hankkeesta vastaavan esittämät toimenpiteet merkittävien haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi. ELY-keskus katsoo, että hankkeen toteuttaminen edellyttää esitettyjen lieventämistoimenpiteiden toteuttamista. Hankkeen suunnittelussa on otettava huomioon hankealueelle sijoittuvat herkätkohteet, kuten pienvedet ja pohjavesialueet. Lisäksi on otettava hankkeen suunnittelussa huomioon liito-oravan esiintymisalueet sekä vältetään rakentamista soidin- ja pesimiskauden aikoina.

Koska hanke sijoittuu osin uuteen maastokäytävään ja osin olemassa olevan linjan viereen, ELY-keskus katsoo, että olisi hyvä tarkastella hankkeen lieventämisvaihtoehtoja myös maisemanäkökulmien osalta. Maisemanäkökulman huomioiminen esimerkiksi yhteispylväinä tai maakaapeloinnilla voisi samalla vähentää myös kriittisissä paikoissa tarvetta voimajohtoalueen lieventämiselle.

Johtopäätös

Kun otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne sekä esitetyt haitallisten vaikutusten välttämis- ja ehkäisemistoimenpiteet, Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus arvioi, ettei hankkeen toteuttaminen aiheuta laajuudeltaan tai laadultaan YVA-lain hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Näin ollen hankkeeseen ei sovelleta YVA-lain mukaista YVA-menettelyä.

Mikäli hanke muuttuu nyt esitetystä tai sitä myöhemmin laajennetaan, YVA-menettelyn tarve tulee arvioida uudestaan.

6 Hankkeen jatkosuunnittelussa huomioitavaa

Keski-Suomen ELY-keskus huomioi, että Jyväskylän Seppälänkankaan päähän ei ole osoitettu sähkönsiirrolle sähköasemaa tai muuta liityntäkohtaa, jolloin sähkönsiirtolinjojen lopullinen liityntäkohta ja -paikka jää avoimeksi. Avoimeksi jää myös sähkönsiirtolinjan tosiasiallinen tarve, mikäli energiasuunnitelman hanke ei toteudu ts. selvityksestä ei käy ilmi, mitä muuta tarkoitusta tai toimintaa suunniteltu sähkönsiirto palvelisi. ELY-

1.12.2025

keskus muistuttaa, että YVA-lain mukaan hankekokonaisuus muodostuu itse hankkeesta ja siihen välittömästi liittyvistä muista toiminnoista ja hankkeista, joita ilman perushanketta ei voida toteuttaa. Mikäli datakeskuksen tai muun energiantensiivisen hankkeen toteuttamisen edellytyksenä on tässä mainitun uuden sähkönsiirtoyhteyden rakentaminen, minkä ainoa tarkoitus on palvella energiantensiivistä hanketta ts. kyseinen hanke ei siten voisi toteutua ilman mainittua sähkönsiirtolinjaa, voidaan sähkönsiirto tulkita osaksi hankekokonaisuutta ja tulee siten ottaa huomioon kyseisen hankkeen YVA-tarpeen arvioinnissa.

Hanke voi edellyttää myös luonnonsuojelulain mukaista poikkeuslupaa, mikäli hanke aiheuttaa tiettyjen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentämistä. Hankealueella tämä voi koskea alueelta tiedossa olevia lajeja kuten liito-orava, viitasammakko ja kirjoverkkoperhonen.

Hankkeen rakennustöitä ja haitallisia vaikutuksia lieventäviä toimenpiteitä suunniteltaessa tulee huomioida, että vesilain mukaan (vesilaki 587/2011, 2 luku 11 §) lähteiden, norojen ja pienien, alle yhden hehtaarin suuruisten, lampien ja järvien luonnontilan vaarantaminen on kielletty, ellei ko. säädöksen mukaisesti asiassa haeta ja saada poikkeuslupaa. Lisäksi hankkeelle tulee tarvittaessa hakea vesilupaa, mikäli siitä aiheutuu vesilain 3 luvun 2 § tai 3 § mukaisia muutoksia. Jos hankkeessa tehdään ojituksia, tulee niistä tehdä tarvittaessa vesilain 5 luvun 6 § mukainen ojituseroitus. Voimajohtojen osalta tulee huomioida, että vesilain mukaan ELY-keskukselle (1.1.2026 alkaen lupa- ja valvontavirastolle) tulee tehdä ilmoitus valtaväylän tai puron alittavasta voimajohdosta vähintään 60 vrk ennen toimenpiteen suorittamista (vesilain 2 luku 5 a §).

Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huomioida Liikenneviraston määräys johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018).

7 Selvilläolovelvollisuus

Hankkeesta vastaavan on sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §).

8 Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla 3.12.2025 - 2.1.2026. Kuulutus on nähtävillä Keski-Suomen ELY-keskuksen verkkosivulla 3.12.2025 - 31.12.2025 www.ely-keskus.fi/kuulutukset/keski-suomi ja 1.1.2026 - 2.1.2026 Lupa- ja valvontaviraston verkkosivulla www.lvv.fi / Ajankohtaista.

Tieto kuulutuksesta pyydetään julkaisemaan Jyväskylän kaupungin ja Laukaan kunnan verkkosivuilla.

9 Sovelletut säännökset

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 3 §, 11 §, 12 §, 13 §, 31 §, 37 § sekä liitteet 1 ja 2

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 1 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §, 60 §

10 Muutoksenhaku

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen (YVAL 37 §). Valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä. Valituskirjelmä on toimitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun hankkeesta vastaava on saanut tiedon päätöksestä.

Tähän päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea muutosta valittamalla. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 37 §:n 1 momentissa tarkoitetut tahot saavat kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta muun lain mukaisen lupa-asian ratkaisusta ja hankkeen toteuttamisen kannalta muusta olennaisesta päätöksestä valitetaan (YVAL 37 § 2 mom.).

11 Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty/allekirjoitettu viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Arja Koistinen ja ratkaissut yksikön päällikkö Johanna Viljanen.

Liitteet	Valitusosoitus (toimitetaan vain hankkeesta vastaavalle)
Jakelu	Fortum Power and Heat Oy / Saantitodistuksella
Tiedoksi	Jyväskylän kaupunki Laukaan kunta Keski-Suomen liitto Keski-Suomen museo Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, ympäristöterveys Fingrid Oyj Säteilyturvakeskus, STUK
Maksu	Päätöksestä ei peritä suoritemaksua
Lisätiedot	31.12.2025 asti Keski-Suomen ELY-keskus, puh. 0295 024 500 (vaihde), 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto, puh. 0295 254 000 (vaihde).

Tämä asiakirja KESELY/1474/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/1474/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Koistinen Arja 01.12.2025 14:38

Ratkaisija Viljanen Johanna 01.12.2025 15:09